

Sygn. akt IV U 114/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Jerzy Zalasieński

Protokolant	st. sekr. sądowy Marta Żuk
-------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2016r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania E. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 11 stycznia 2016 r. (Nr (...))

w sprawie E. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do świadczenia przedemerytalnego

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala E. J. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 15 grudnia 2015 roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz ubezpieczonej E. J. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 114/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 stycznia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 5 oraz ust. 3 pkt 1, 2 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, odmówił E. J. prawa do świadczenia przedemerytalnego, gdyż nie udowodniła wymaganych przepisami co najmniej 35 lat zatrudnienia. Do stażu nie zaliczono pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w okresie od 23.10.1977r. do 23.09.1979r., bowiem uczęszczając do szkoły mieszkała z rodzicami, a będąc domownikiem rolnika pomagała w pracach związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, przy czym pomoc ta miała charakter doraźny i okazjonalny. Ponadto zwrócono uwagę na niewielki areal gospodarstwa, położonego w innej miejscowości niż miejsce zamieszkania, jednoczesne pobieranie nauki w szkole znajdującej się w innej miejscowości niż miejsce gospodarstwa rolnego i miejsce zamieszkania – a co za tym idzie konieczność codziennych podróży do szkoły, a następnie do gospodarstwa rolnego, konieczność przygotowywania się do zajęć szkolnych, co wyklucza przyjęcie, że ubezpieczona wykonywała pracę w gospodarstwie rolnym rodziców stale i w wymiarze znaczącym dla funkcjonowania tego gospodarstwa.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła ubezpieczona E. J., wnosząc o uwzględnienie pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, w którym pracowała codziennie przed pójściem do szkoły i po powrocie z zajęć. Wskazała, że prace domowe odrabiała późnym wieczorem, bowiem obowiązki w gospodarstwie rolnym o powierzchni około 3 ha były wykonywane ręcznie, bez użycia maszyn rolniczych i zajmowały bardzo dużo czasu. Na pole dojeżdżała furmanką z rodzicami, bądź rowerem, co zajmowało około 10-15 minut. Wobec powyższego ubezpieczona wniosła o przyznanie jej prawa do świadczenia przedemerytalnego (odwołanie k. 1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując okoliczności wskazane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie, k. 2-3 akt sprawa).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona E. J. w dniu 14 grudnia 2015r. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego (k. 1-3 a. e.). Na podstawie przedłożonych dokumentów organ rentowy przyjął za udowodniony okres ubezpieczenia w łącznym wymiarze 34 lat, 6 miesięcy i 29 dni, w tym okresy składkowe w wymiarze 30 lat, 3 miesięcy i 9 dni oraz okresy nieskładkowe w ilości 4 lat, 6 miesięcy i 20 dni. Rozpatrując uprawnienia do świadczenia organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców od 23 października 1977r. do 23 września 1979r. z uwagi na niewielki areał gospodarstwa, położonego w innej miejscowości niż miejsce zamieszkania, a także jednoczesne pobieranie nauki w szkole znajdującej się w innej miejscowości niż miejsce gospodarstwa rolnego i miejsce zamieszkania, co wyklucza przyjęcie, iż wykonywała pracę w gospodarstwie rolnym rodziców stale i w wymiarze znaczącym dla funkcjonowania tego gospodarstwa (decyzja z 11.01.2016r. k.45 a. e.).

Do dnia 31 maja 2015r. E. J. była zatrudniona w P. (...) w W.. Stosunek pracy ubezpieczonej został rozwiązany na mocy porozumienia stron na podstawie art. 30 § 1 pkt 1 kp w zw. z art. 1 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 marca 2003r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (świadcтво pracy k. 26 a. e.). E. J. od dnia 2 czerwca 2015r. jest zarejestrowana jako bezrobotna z prawem do zasiłku, a 180-dniowy okres pobierania zasiłku upłynął 29 listopada 2015r. W okresie ostatniej rejestracji od 2 czerwca 2015r. ubezpieczona nie odmówiła przyjęcia propozycji pracy (zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w S. z dnia 8.12.2015r., k. 27 a. e.).

E. J. (nazwisko rodowe K.) urodzona w dniu (...) była zameldowana na pobyt stały w miejscowości N. gm. S. w okresie od 20 października 1961r. do dnia 5 grudnia 1974r. (zaświadczenie Urzędu Gminy, k. 12 a. e.). W grudniu 1974r. ubezpieczona wraz z rodzicami przeprowadziła się ze wsi N. do K. (poświadczenie o adresach i okresach zameldowania, k. 34-36 a. e.). Rodzice wnioskodawczyni M. i S. K. od 1977r. posiadają gospodarstwo rolne o powierzchni ogólnej 2,66 ha położone we wsi N. (zaświadczenie Urzędu Gminy w S., k. 11 a. e.; zeznania ubezpieczonej, k. 19v-20 a. s.). Wnioskodawczyni uczęszczała do (...) Szkoły Zawodowej nr (...) w S., którą ukończyła 27 czerwca 1979r. (świadcтво ukończenia (...) Szkoły Zawodowej, k. 17 a. e.).

Gospodarstwo rolne rodziców ubezpieczonej znajdowało się we wsi N. i było oddalone od miejsca zamieszkania ubezpieczonej o około 4 km. E. J. do (...) Szkoły Zawodowej w S. dojeżdżała pociągiem, co zajmowało około 14 minut. Do domu wracała około godziny 14:00-15:00. Po szkole pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców, na które dojeżdżała rowerem, a podróż taka zajmowała około 15 minut. Oprócz rodziców i ubezpieczonej nikt nie pracował w tym gospodarstwie, gdyż starsi bracia wnioskodawczyni nie mieszkali już z rodzicami. Ojciec ubezpieczonej pracował zawodowo, zaś matka wykonywała pracę chałupniczą. Praca ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16 roku życia, a przed rozpoczęciem pracy w Zakładach (...) w S., którą rozpoczęła 24 września 1979r., zajmowała ponad 4 godziny dziennie. W okresie wakacji praca w gospodarstwie obejmowała cały dzień. Rodzice E. J. posiadali konia, 2 krowy oraz 6-10 świń. Przed pójściem do szkoły wnioskodawczyni przygotowywała paszę dla zwierząt i wykonywała inne czynności przy obrządki inwentarza, zaś po szkole doila krowy i wykonywała wszelkie prace polowe podczas żniw, sianokosów, przy wykopkach, przy sadzeniu i pieleniu ziemniaków. Zimą zajmowała się

obrzędkiem inwentarza (zeznania świadków: K. W. - k. 15v a. s., K. Ś. – k.15v-16 a. s., K. P. – k.19-19v a. s. i Z. J. – k. 19v a. s.; zeznania ubezpieczonej - k. 19v-20 a. s.).

Wniosek o świadczenie przedemerytalne ubezpieczona złożyła w dniu 14 grudnia 2015, czyli w terminie 30 dni od daty wydania zaświadczenia przez Powiatowy Urząd Pracy w S. z dnia 8 grudnia 2015 r.

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, jak również w oparciu o spójne zeznania świadków K. W., K. Ś., K. P. i Z. J. oraz zeznania ubezpieczonej, które Sąd ocenił jako w całości wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie E. J. zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013r., poz.170 ze zm.) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn. Zgodnie z treścią ustępu 3 wskazanego przepisu świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ustępie 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna,
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych, nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych,
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Rozstrzygnięcia niniejszej sprawy wymagało ustalenia, czy ubezpieczona E. J. na dzień rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy legitymuje się 35-letnim okresem składkowym i nieskładkowym. Spełnienie bowiem przez ubezpieczoną pozostałych koniecznych warunków do uzyskania prawa do świadczenia przedemerytalnego nie było kwestionowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Organ rentowy w zaskarżonej decyzji wskazał, iż uznał za udowodniony przez ubezpieczoną okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 34 lat, 6 miesięcy i 29 dni, zatem do wymaganego okresu 35 lat ubezpieczonej brakowało zaledwie 5 miesięcy i 1 dzień. Do okresu ubezpieczeniowego nie zaliczono okresu pracy wnioskodawczynie w gospodarstwie rolnym jej rodziców od 23 października 1977r. do 23 września 1979r.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło ustalić, że po ukończeniu 16 lat (tj. od 20 października 1977r.) ubezpieczona faktycznie wykonywała pracę w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze ponad 4 godziny dziennie, a w czasie wakacji szkolnych przeznaczała na prace w gospodarstwie całe dni. Sąd ocenił zeznania ubezpieczonej i świadków jako spójne, logiczne i w całości wiarygodne. Potwierdziły one, że w spornym okresie wnioskodawczynie zarówno rano, tj. przed wyjazdem do szkoły, jak i popołudniami po powrocie z S., zajmowała się obrzędkiem zwierząt, przygotowywała paszę, doila krowy. W okresie wzmózonych prac rolnych wykonywała wszelkie prace polowe przy żniwach, sianokosach, wykopkach, sadzeniu i pieleniu ziemniaków. Dojazd pociągiem z miejsca zamieszkania do szkoły zajmował jej około 14 minut, zaś pokonanie rowerem odległości pomiędzy miejscem zamieszkania w K. a gospodarstwem rolnym zajmowało około 15 minut. Niewątpliwie zatem konieczność codziennych podróży nie stanowiła przeszkody w wykonywaniu przez ubezpieczoną pracy w gospodarstwie rolnym w wymiarze ponad 4 godzin dziennie. Nie może przy tym ująć uwadze, że wnioskodawczynie do wymaganych 35 lat okresów składkowych i nieskładkowych brakowało zaledwie 5 miesięcy i 1 dnia, zatem już samo uwzględnienie pracy w gospodarstwie rolnym

w okresie wakacji od 1 lipca – 31 sierpnia 1978r. oraz okresu pomiędzy ukończeniem (...) Szkoły Zawodowej w S. w dniu 27 czerwca 1979r. a rozpoczęciem pracy w dniu 24 września 1979r., daje już 5 miesięcy. Nie budzi przy tym wątpliwości, że obowiązki gospodarskie w okresie wakacji zajmowały ubezpieczonej cały dzień. Oprócz rodziców i ubezpieczonej nikt nie pracował w tym gospodarstwie, gdyż starsi bracia wnioskodawczyni nie mieszkali już z rodzicami. Ojciec ubezpieczonej pracował zawodowo, zaś matka wykonywała pracę chałupniczą. Przywołane okoliczności również wskazują, że w gospodarstwie rolnym rodziców ubezpieczonej istniało faktyczne zapotrzebowanie na jej pracę. Pamiętać należy także o realiach pracy w rolnictwie w spornym okresie, kiedy to większość czynności wykonywała była ręcznie, co potęgowało ich pracochłonność. Choć gospodarstwo rolne rodziców ubezpieczonej miało powierzchnię 2,66 ha, to hodowano w nim dwie krowy i 6-10 sztuk trzody chlewnej, a czynności przy inwentarzu żywym (przygotowywaniu paszy, obrządku) niewątpliwie wymagały wykonywania ich przez cały rok. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wykazał, że ubezpieczona po ukończeniu 16-tego roku życia a przed rozpoczęciem zatrudnienia w Zakładach (...) w S. pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze ponad 4 godzin dziennie.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych z dnia 30 kwietnia 2004 r. za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o emeryturach i rentach z FUS". Stosownie zaś do treści art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który ma zastosowanie w niniejszej sprawie przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe: przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. Wobec powyższego na podstawie art.10 ust.1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, okres pracy E. J. w gospodarstwie rolnym rodziców podlega zaliczeniu do okresu wymaganego do ustalenia prawa do świadczenia przedemerytalnego. Po zaliczeniu powyższego okresu ubezpieczona spełnia wszystkie przesłanki do przyznania wnioskowanego świadczenia.

Wobec całokształtu okoliczności sprawy, opierając się na treści art. 7 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, Sąd ustalił ubezpieczonej prawo do tego świadczenia od dnia następnego po dniu złożenia przez nią wniosku, tj. od 15 grudnia 2015r.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art.477¹⁴ § 2 kpc, orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r. r. poz. 1800).

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji wyroku.